

1.1 Kommunikation

Lokal instruks

Fælledvej, Sødisebakke

Dokumenttype: Lokal instruks	Titel: Instruks for: <ul style="list-style-type: none">- Afdækning af de enkeltes kommunikative ressourcer- Hvordan viden om de enkeltes kommunikative ressourcer omsættes i daglig praksis på Fælledvej.- Løbende evaluering og eventuel revidering af de enkeltes kommunikative afdækninger	Godkendt af: Ledelsen
Anvendelsesområde: Fælledvej, Sødisebakke, Region Nordjylland	Standard: 1.1 Kommunikation Standardbetegnelse: Den enkeltes kommunikative ressourcer skal afdækkes	Gældende fra: 15.05.10
Målgruppe: Leder og medarbejdere på Fælledvej	Udarbejdet af: Leder og medarbejdere på Fælledvej	Revision senest: I forbindelse med intern og ekstern evaluering, vil der blive taget stilling til eventuel revision af dokumentet
Nøgleord / Søgeord: Kommunikation, Fælledvej, Sødisebakke		Revisionsansvarlig: Leder på Fælledvej

Formål

Kommunikation er en helt elementær forudsætning for de relationer, der opstår mellem mennesker. Derfor er det vigtigt at være opmærksom på den enkelte beboers præferencer og kompetencer i forhold til kommunikation. Langt de fleste beboere på Fælledvej mestrer verbal kommunikation – for flere beboere dog underbygget med anden form for kommunikation. Formålet med beskrivelse af denne instruks er at sikre beboerne redskaber til at udtrykke ønsker og behov, hvilket forudsætter, at medarbejderne kender og forstår deres kommunikationsform og mestrer relevante kommunikationsredskaber.

Denne instruks beskriver derfor, hvordan leder og medarbejdere på Fælledvej, sikrer følgende:

- o At der sker en systematisk afdækning og dokumentation af den enkeltes kommunikative ressourcer
- o At de fremtidige mål for kommunikationsudvikling er kendt af alle
- o At afdækningen altid sker i et samarbejde mellem flere fagpersoner, og at beboeren og dennes netværk inddrages i afdækningen, hvor det er muligt.
- o At der anvendes relevante faglige metoder og redskaber i kommunikationsafdækningen
- o At der sker vidensdeling og refleksion imellem medarbejderne, og at viden omsættes til konkrete handleplaner
- o At sikre, at der sker en løbende evaluering og herigennem kontinuerligt fokus på udvikling af den enkeltes potentiale

Anvendelsesområde

Instruksen er rettet mod samtlige ansatte, leder og medarbejdere, på Fælledvej, og omfatter enhver, som er bosat på Fælledvej.

Tilbuddet på Fælledvej er rettet mod ældre borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Nogle beboere er demente eller har en psykiatrisk diagnose. Langt de fleste beboere mestrer det verbale sprog.

Fremgangsmåde og ansvarspersoner.

Lederen er overordnet ansvarlig for at medarbejderne kender og anvender instruksen, og at indholdet således bliver fulgt:

Afdækning:

- Afdækning af den enkelte beboers kommunikative ressourcer – herunder hvilke redskaber og faglige tilgange, der anvendes, skal beskrives i den individuelle handleplan. Afdækningen vil indgå som en del af det samlede grundlag for formulering af mål og delmål i handleplanen.
- Afdækningen sker gennem
 - Daglige observationer
 - Beboerens livshistorie
 - Beboerens udviklingsprofil, der udarbejdes på baggrund af en Kuno Beller test.
 - Beskrivelser i PCD
 - Informationer fra og samarbejde med beboeren selv, pårørende, tidligere bo- og dagtilbud.
 - Et samarbejde mellem flere fagpersoner
- Afdækningen skal indeholde følgende
 - Beskrivelse af beboerens kommunikationsform – herunder ressourcer og vanskeligheder
 - Beboerens egne ønsker til kommunikation, hvis det er muligt
 - Anvisninger på, hvordan medarbejderne kommunikerer bedst med beboeren
 - Anvisninger på, hvornår medarbejderne kommunikerer bedst med beboeren
 - Anvisninger på, hvem der kommunikerer bedst med beboeren.
(Dette kan være emne-, relations- eller situationsbestemt)
 - Fremtidige mål for beboerens kommunikative udvikling
- Personalegruppen omkring den enkelte beboer er ansvarlig for planlægning af kommunikationsafdækningen. Der er på Fælledvej udarbejdet en tjekliste med beskrivelse af, hvordan nye medarbejdere introduceres til arbejdet med handleplaner – herunder kommunikationsformer i forhold til den enkelte beboer.

Kontaktpersonen er ansvarlig for:

- fremskaffelse af det nødvendige materiale
 - at formidle vigtig information om beboerens kommunikative ressourcer til dennes netværk, hvilket skal ske minimum en gang årligt på handleplansmøde – såfremt den enkelte beboer ønsker det.
 - Udarbejdelse af afdækningen af de kommunikative ressourcer
- Lederen er ansvarlig for:
- at indhente beboerens / de pårørendes samtykke til at inddrage andre fagpersoner i afdækningen – og til at indhente oplysninger vedrørende beboeren.
 - Ved indflytning af nye beboere er gruppen ansvarlig for at indhente viden om beboerens kommunikative kompetencer og anvendte kommunikationsredskaber hos pårørende og andre relevante samarbejdspartnere. Det fastsættes i gruppen, hvilken medarbejder, der får ansvaret for opgaven
 - Ved nyindflytning påbegyndes afdækningen af de kommunikative ressourcer indenfor den første måned efter indflytningen. Afdækningen drøftes løbende på gruppemøder. Afdækningen evalueres og justeres på handleplansmøder, som afholdes efter behov – dog minimum 1 gang årligt.
 - Afdækning af de kommunikative ressourcer i forhold til beboere, der allerede bor på Fælledvej, planlægges i forbindelse med førstkommande handleplansmøde. Her aftales tidsramme og dato for drøftelse. Planen evalueres som minimum 1 gang årligt på handleplansmøde.
 - Observationer samt teamets drøftelser og beslutninger i forhold til kommunikation samt redskaber skrives ind i den individuelle handleplan og i beboerens dagsprogram. Teamet har det overordnede ansvar og det aftales her, hvem der har ansvaret for beskrivelsen.
 - Der er på Fælledvej udarbejdet en tjekliste med beskrivelse af, hvordan nye medarbejdere introduceres til arbejdet med handleplaner samt arbejdet med beskrivelse i beboerens personlige journal – PCD.

- På Fælledvej skal alle medarbejdere kende til og kunne anvende følgende kommunikationsredskaber aktivt:
 - Konkret, klar tale (verbalt sprog)
 - Billeder
 - Konkreter
 - Kropssprog / mimik
 - Tolkning af beboernes handlinger og udtryk
 - Ligeværdig kommunikation (Gentle Teaching)
 - Berøring

Håndtering:

- Det er lederens ansvar at sikre, at medarbejderne kender og anvender indholdet i instruksen.
- I den daglige praksis er det den enkelte medarbejder på Fælledvej, der har ansvaret for, at kommunikationen med den enkelte beboer sker med udgangspunkt i de aftaler og mål, der er beskrevet i handleplanen.
- Det er lederens ansvar at sikre, at medarbejderen er klædt på til at benytte redskaberne.
- Medarbejderne på Fælledvej drøfter den enkelte beboers trivsel på gruppemøde hver 4. uge og vurderer i denne forbindelse om målene og mulighederne for kommunikation er tilpasset beboerens ressourcer. Punktet er fast på dagsorden på gruppemøderne – og kontaktpersonen har ansvaret for forberedelse..
- På handleplansmødet, der afholdes minimum 1 gang årligt drøftes og revideres de enkelte mål og aftaler vedr. beboerens mulighed for kommunikation. De deltagende medarbejdere har ansvaret for, at punktet bliver drøftet. Vurderingen foretages på baggrund af observationer og det skriftlige materiale, der foreligger fra PCD - ligeledes inddrages observationer fra dagtilbud samt de pårørende.
- Såfremt beboeren ønsker det, er det medarbejdernes opgave at sikre, at betydningsfulde oplysninger om beboerens kommunikation videregives til dennes netværk.

Dokumentation

Dokumentation af den enkelte beboers kommunikative ressourcer (afdækningen) er skriftlig og tilgængelig i:

- den individuelle handleplan i beboerens personlige journal på PCD
- referater fra handleplansmøder og referater fra gennemgang af handleplaner på teammøderne
- beboerens personlige journal på PCD

Dokumentation af håndtering af beboerens mulighed for kommunikation (redskaber og rammer for kommunikation) med udgangspunkt i beboerens kommunikative ressourcer findes på samme måde.

Definition af begreber.

Kommunikation:

Gennem:

- øjenbevægelser
- gestik
- stemme
- berøring af selv og andre,
- placering i rummet,
- opmærksomhed,
- valg mellem konkrete / billeder
- brug af verbalt sprog

viser beboeren, hvordan han har det og hvad han ønsker sig i situationen. Udgangspunktet for afdækningen og håndteringen af beboerens kommunikationsressourcer, er at medarbejderen ser og anerkender beboerens kommunikation - og reflekterer over sine tolkninger i journalsystem, personalemøder og på handleplansmøder.

Kuno beller – neuropsykologisk screenig:

Er testmateriale, som understøtter medarbejdernes faglige vurdering af beboerens psykologiske udviklingstrin og dermed også mulighed for brugerinddragelse.

Referencer

"Gentle teaching, nænsom læring – en introduktion" af John MCGee og Marge Brown (oversættelse: GT styregruppen på Sødisebakke)

Kuno Beller i "Udviklingsalder hos voksne udviklingshæmmede", af Susanne Freltofte, forlaget Bakkedal

Neuropsykologisk screening af Susanne Freltofte på www.bakkedal.dk